

ΝΟΤΙΟΝ ΤΟΥ ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΦΕΣΗ

Του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «**Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών**» πρώην «Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης» όπως μετονομάστηκε σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4387/2016 και το διακριτικό τίτλο «ΕΤΕΑΕΠ», που εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Φιλελλήνων 13-15, ΤΚ 10557 και εκπροσωπείται νόμιμα με ΑΦΜ 997422717

ΚΑΤΑ

Του Οδυσσέα Τσολογιάννη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Σουρωτής Βασιλικών

ΚΑΙ ΚΑΤΑ

Της με αριθμό **3037/2018** απόφασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης (ΙΔ' Τμήμα-Μονομελές)

Θεσσαλονίκη, 21.09.2018

*****

Ι. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΙΘΕΜΕΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ

(κατ' άρθρο 45 παρ. 1 εδ. δ' ΚΔΔ)

Με την εκκαλουμένη απόφαση έγινε οριστικά εν μέρει δεκτή η από 23.07.2015 αγωγή του εφεσίβλητου κατά του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ήδη ΕΦΚΑ και κατά του ΕΤΕΑ και ήδη ΕΤΕΑΕΠ. Το εκκαλούν καταδικάστηκε να καταβάλλει στον εφεσίβλητο το ποσό των 4.445,27 ευρώ, που αντιστοιχεί στα ποσά των

περικοπών που του επιβλήθηκαν μηνιαίως στην επικουρική σύνταξη που λάμβανε, δυνάμει των διατάξεων των ν. 4051/2012 και 4093/2012, οι οποίες κατά την κρίση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου αντίκεινται στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, για το χρονικό διάστημα από 01.01.2012 έως 23.07.2015, καθώς και το ποσό των 50,00 ευρώ προς αποκατάσταση της ηθικής του βλάβης, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής αυτής και έως την εξόφληση. Με την παρούσα προβάλλονται ως λόγοι έφεσης οι εξής: **A.** Εσφαλμένα κρίθηκε ως παραδεκτά ασκηθείσα η αγωγή κατά το μέρος που ο ενάγων αξίωσε την καταβολή των περικοπών της επικουρικής του σύνταξης. **B.** Εσφαλμένα έγινε δεκτή η αγωγή του εφεσίβλητου ενώ ο χρόνος άσκησής της έπεται της δημοσίευσης της ΟΛΣΤΕ 2287/2015. **Γ.** Κατά κακή εκτίμηση των αποδείξεων το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση οι διατάξεις των ν. 4051/2012 και 4093/2012 τυγχάνουν αντισυνταγματικές.

II. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Ο ενάγων τυγχάνει συνταξιούχος του τ. ΕΤΕΑΜ και ήδη ΕΤΕΑΕΠ από την 04.01.2011. Η σύνταξή του χορηγήθηκε με τη με αριθμό 14674/18.06.2014 απόφαση του Διευθυντή του Περιφερειακού Υποκαταστήματος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Θεσσαλονίκης με βάση τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης, συνυπολογιζομένου και του χρόνου ασφάλισής του στο τέως ΤΕΑΠΟΖΟ. Το ύψος της επικουρικής του σύνταξης ορίστηκε με την ως άνω απόφαση στο ποσό των 562,01 ευρώ μηνιαίως, το δε ύψος της κύριας σύνταξής του στο ποσό των 1.877,63 ευρώ [σχετική η με αριθμό 14673/18.06.2014 απόφαση του Διευθυντή του Περιφερειακού Υποκαταστήματος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Θεσσαλονίκης].
2. Ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης [εφεξής ΔΠΘ], ο εφεσίβλητος ήγειρε αρχικά την από 11.03.2013 αγωγή του κατά του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του Ελληνικού Δημοσίου, αξιώνοντας αφενός αποζημίωση με βάση τα άρθρα 105 και 106 του ΕισΝΑΚ λόγω της αντισυνταγματικότητας των διατάξεων των ν. 3845/2010, 3863/2010, 3986/2011, 4024/2011, 4051/2012 και 4093/2012, με τις οποίες περιορίστηκαν οι αποδοχές της κύριας και επικουρικής του σύνταξης, ύψους 13.136,02 ευρώ για το χρονικό διάστημα από 01.09.2011 έως 31.12.2012, αφετέρου αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε για τον ίδιο λόγο, ύψους 10.000,00 ευρώ. Με τη με αριθμό 128/2015 απόφαση του Μονομελούς ΔΠΘ απορρίφθηκε η αγωγή του

εφεσίβλητου ως अपαράδεκτη, λόγω μη υπογραφής του δικογράφου από πληρεξούσιο δικηγόρο. Κατόπιν της οριστικής απόρριψης της αγωγής του, ο εφεσίβλητος επανήλθε ασκώντας την ένδικη αγωγή, επικαλούμενος την κατ' άρθρο 76 παρ. 2 ΚΔΔ παραδεκτή επανάσκηση δεύτερης αγωγής, τα αποτελέσματα της οποίας ανέρχονται στο χρόνο άσκησης της πρώτης.

3. Με την δεύτερη κατά σειρά και ήδη ένδικη από 23.07.2015 αγωγή του, ο εφεσίβλητος στράφηκε κατά του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του ήδη εκκαλούντος ΕΤΕΑ [τη δίκη για λογαριασμό του οποίου συνεχίζει το ΕΤΕΑΕΠ] και αξίωσε την καταβολή αποζημίωσης βάσει των άρθρων 105 και 106 του ΕισΝΑΚ για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από τις περικοπές στην κύρια και επικουρική σύνταξη γήρατος, για το χρονικό διάστημα από 01.01.2012 έως 31.07.2015, λόγω αντισυνταγματικότητας και αντίθεσης προς την ΕΣΔΑ των διατάξεων των ν. 3986/2011, 4024/2011, 4051/2012 και 4093/2012. Συγχρόνως, αξίωσε αποζημίωση για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη λόγω της παράνομης στέρησης των αποδοχών του, συνολικού ύψους 2.000,00 ευρώ.
4. Επί της ως άνω αγωγής δημοσιεύτηκε αρχικά η με αριθμό 1430/2017 προδικαστική απόφαση του Μονομελούς ΔΠΘ, με την οποία ειδικά ως προς το εναγόμενο ΕΤΕΑΕΠ έγινε δεκτό ότι η αγωγή του εφεσιβλήτου εκλαμβάνεται ως πρώτη αγωγή ασκηθείσα καθόλο το αιτούμενο χρονικό διάστημα και ως τέτοια τα αποτελέσματά της δεν ανατρέχουν στο χρόνο άσκησης της πρώτης. Επιπλέον, κρίθηκε ότι οι διατάξεις των ν. 3986/2011 και 4024/2011 βρίσκονται σε συμφωνία με το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ, ότι αντιθέτως οι διατάξεις των ν. 4051/2012 και 4093/2012 αντίκειται στο Σύνταγμα και στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και ο εφεσίβλητος δικαιούται αποζημίωσης για τη στέρηση των συντάξιμων αποδοχών του. Ωστόσο, έκρινε ότι το ίδιο το πρωτοβάθμιο δικαστήριο φέροντας τη σχετική εξουσία ελέγχου των νομοθετικών διατάξεων με την ΕΣΔΑ (έλεγχος ο οποίος διακρίνεται προς τον έλεγχο συνταγματικότητας) δύναται να επιφέρει τα έννομα αποτελέσματα, ήτοι την επιδίκαση αποζημίωσης λόγω της αντισυμβατότητας [υπονοώντας σαφώς ότι τούτο επέρχεται] ανεξαρτήτως του περιορισμού των αναδρομικών αποτελεσμάτων της κήρυξης της αντισυνταγματικότητας με την Ολ ΣτΕ 2287/2015. Τέλος, κάλεσε τα εναγόμενα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ΕΤΕΑΕΠ να προσκομίσουν βεβαίωση από την οποία να προκύπτουν τα ποσά που έλαβε ο εφεσίβλητος ως κύρια και επικουρική σύνταξη για το επίμαχο χρονικό διάστημα.

5. Ήδη με την εκκαλουμένη απόφαση, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο επαναλαμβάνοντας τη μείζονα σκέψη της προδικαστικής του απόφασης ως προς τα ειδικά κριθέντα περί συνδρομής των προϋποθέσεων θεμελίωσης της ευθύνης του εκκαλούντος υποχρέωσε αυτό να καταβάλει στον εφεσίβλητο ως αποζημίωση το συνολικό ποσό των 4.445,27 ευρώ, που αντιστοιχεί στα ποσά των περικοπών της επικουρικής σύνταξης του εφεσίβλητου για το χρονικό διάστημα από 01.01.2012 έως 23.07.2015, λόγω αντίθεσης των επίμαχων νομοθετικών διατάξεων προς το άρθρο 1 του ΠΠΠ της ΕΣΔΑ και το ποσό των 50,00 ευρώ για την αποκατάσταση της ηθικής του βλάβης. Την εν λόγω απόφαση εκκαλούμε νόμιμα και εμπρόθεσμα με την παρούσα έφεση ζητώντας την εξαφάνισή της για τους κατωτέρω αναλυτικά αναφερόμενους λόγους [υπό IV].

III. ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ ΤΗΣ ΕΦΕΣΗΣ

6. ΕΠΕΙΔΗ η παρούσα έφεση ασκείται εν γένει παραδεκτά κατά τους ορισμούς των άρθρων 92 επ. ΚΔΔ. Ειδικότερα, η εκκαλουμένη εκδόθηκε από το καθ' ύλην αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο και υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Δικαστηρίου Σας σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 6 ΚΔΔ. Το αντικείμενο της διαφοράς είναι τέτοιο (4.495,27 ευρώ) που επιτρέπει την άσκηση έφεσης κατ' άρθρο 92 παρ. 2 εδ. α' ΚΔΔ, καθώς αυτό συνίσταται σε απαιτήσεις αμέσως ασφαλισμένου κατά οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης και συνεπώς το όριο εκκλητού ανέρχεται στο ποσό των 3.000,00 ευρώ. Περαιτέρω, η παρούσα έφεση ασκείται εμπρόθεσμα εντός της 60ήμερης προθεσμίας από τη νόμιμη επίδοση της προσβαλλόμενης (που έλαβε χώρα την 24.05.2018 στην έδρα του εκκαλούντος, φροντίδα της γραμματείας του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 94 ΚΔΔ, λαμβανομένης υπόψη και της αναστολής της 60ήμερης προθεσμίας λόγω δικαστικών διακοπών της 01.07-15.09.2018. Επιπλέον, η παρούσα ασκείται παραδεκτά κατά της εκκαλουμένης, η οποία τυγχάνει η μόνη οριστική και με την οποία θεωρείται παραδεκτά ότι συμπροσβάλλεται και η μη οριστική προδικαστική με αριθμό 1430/2017 απόφαση του ΙΓ' Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, επί της ίδιας υποθέσεως. Τέλος, για την κατάθεση της παρούσας, το εκκαλούν ν.π.δ.δ. δεν βαρύνεται με την καταβολή του παραβόλου του άρθρου 277 ΚΔΔ, σύμφωνα με τα άρθρο 28 παρ. 4 του ν. 2579/1998 (βλ. ΣτΕ Ολομ. 1777/1999 ΔιΔικ 1999, σελ. 1099)

IV. ΛΟΓΟΙ ΕΦΕΣΗΣ

(α) Πρώτος λόγος έφεσης: Εσφαλμένα κρίθηκε ως παραδεκτά ασκηθείσα η αγωγή κατά το μέρος που ο ενάγων αξίωσε την καταβολή των περικοπών της επικουρικής του σύνταξης

7. ΕΠΕΙΔΗ το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλουμένη απόφαση και συγκεκριμένα στις σκέψεις 4 έως 6 αυτής δέχθηκε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 2 ΚΔΔ και με τα στοιχεία του φακέλου, η ένδικη αγωγή ειδικά για το χρονικό διάστημα που αφορά στις αξιώσεις του εφεσίβλητου από την 01.01.2012 έως την 31.12.2012 ασκήθηκε απαραδέκτως μεν ως δεύτερη αγωγή κατά του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ήδη ΕΦΚΑ, παραδεκτά δε ως πρώτη αγωγή κατά του ήδη με την παρούσα εκκαλούντος ΕΤΕΑΕΠ. Ωστόσο, η κρίση αυτή της εκκαλουμένης τυγχάνει εσφαλμένη και θα πρέπει αυτή να εξαφανιστεί για τους ακόλουθους λόγους:
8. ΕΠΕΙΔΗ σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ. 2 ΚΔΔ κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η άσκηση δεύτερης αγωγής παραδεκτά, όταν η πρώτη έχει απορριφθεί τελεσιδίκως για τυπικούς λόγους. Η αγωγή ασκείται εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της τελεσιδικής απόφασης και τα αποτελέσματα της άσκησής της ανατρέχουν στο χρόνο άσκησης της πρώτης. Με τη διάταξη αυτή, ως προϋποθέσεις παραδεκτής άσκησης δεύτερης αγωγής που απορρίφθηκε τελεσιδίκως για τυπικό λόγο τίθενται οι εξής: α) η ύπαρξη τελεσιδικής απόφασης με την οποία η πρώτη αγωγή απορρίπτεται για τυπικό λόγο, β) η τήρηση της εξηκονθήμερης προθεσμίας από την τελεσιδικία της απόφασης που απέρριψε την πρώτη αγωγή για τυπικό λόγο και γ) οι δύο αγωγές να αφορούν στην αυτήν επίδικη διαφορά, ήτοι να υπάρχει ταυτότητα διαφοράς. Με άλλα λόγια, πρόκειται περί δεύτερης αγωγής, μόνον όταν αυτή ασκείται από τον ίδιο ενάγοντα, όταν υπάρχει ταυτότητα αντικειμένου των δύο αγωγών, δηλαδή ταυτότητα διαφοράς υπό την έννοια της σύμπτωσης του δικαιώματος για την ικανοποίηση του οποίου ασκούνται οι αγωγές, του αιτήματος και της ιστορικής και νομικής αιτίας (βλ. Ολ ΣτΕ 3840/2009, ΣτΕ 340, 334/2012, 2292/2011, δημοσίευση ΝΟΜΟΣ, και σε: Β. Δ. Μωυσιδή, Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας, Κατ' άρθρο Ερμηνεία - Νομολογία, 2017, άρθρο 76, σελ. 542επ., καθώς και Χ. Χρυσανθάκη, Διοικητική Δικονομία, Ερμηνεία κατ' άρθρο, 2^η έκδ. 2015, άρθρο 76, σελ. 199).
9. ΕΠΕΙΔΗ κατά την ορθότερη άποψη, παραδεκτή άσκηση δεύτερης αγωγής σημαίνει ότι το νέο ένδικο βοήθημα πρέπει να είναι ταυτόσημο με το πρώτο, με μόνη εξαίρεση τη θεραπεία της τυπικής πλημμέλειας. Οποιαδήποτε

παρέκκλιση σε αυτό το σημείο καθιστά το νέο ένδικο βοήθημα γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο απαράδεκτο. Οι δε έννομες συνέπειες της αρχικής άσκησης του ενδίκου βοηθήματος διατηρούνται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις νόμιμης επανάσκησής του (βλ. Σ. Κ. Κυβέλου, Οι προθεσμίες στη Διοικητική Δίκη, 2015, σελ. 43-44). Σημειωτέον ότι, για τη διάγνωση του παραδέκτου άσκησης δεύτερης αγωγής με ίδιο αίτημα, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι ο ενάγων με την πρώτη αγωγή αξίωσε την ικανοποίηση της ίδιας απαίτησης πλην όμως συνέτρεχαν και άλλοι λόγοι απόρριψης της αγωγής ως απαράδεκτης ή αβάσιμης. Τούτο διότι, ακόμη και εάν ο ενάγων με τη δεύτερη αγωγή επιχειρήσει να θεραπεύσει πλην της τυπικής πλημμέλειας και τυχόν άλλες πλημμέλειες της αγωγής του, ο χαρακτήρας της ως δεύτερης αγωγής δεν αίρεται, μια και οι δύο αγωγές εξακολουθούν να έχουν το ίδιο αντικείμενο, ήτοι αφορούν την ίδια απαίτηση [πρβλ. ΣτΕ 3046/2013].

10. ΕΠΕΙΔΗ εν προκειμένω με την εκκαλουμένη απόφαση έγινε δεκτό ότι: «[...] το Δικαστήριο λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρώτη αγωγή του ενάγοντος ασκήθηκε κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. με νομική βάση τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισ.Ν.Α.Κ, επικαλούμενος ειδικότερα την αντίθεση των διατάξεων των νόμων 3845/2010, 3863/2010, 3986/2011, 4024/2011, 4051/2012 και 4093/2012 στα άρθρα 4 παρ.5, 21 παρ.2, 22 και 25 του Συντάγματος, ενώ η κρινόμενη αγωγή, όσον αφορά μέρος του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, ασκείται κατά του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και του Ε.Τ.Ε.Α. με νομική βάση τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισ.Ν.Α.Κ, επικαλούμενος την αντίθεση των ως άνω διατάξεων στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. και στα άρθρα 4 παρ.1 και 5, 22 παρ.5 και 25 του Συντάγματος, με διαφορετικό αίτημα και αιτούμενο ποσό, κρίνει, ενόψει του ότι οι δύο αγωγές δεν ασκούνται αμφότερες κατά των ίδιων εναγομένων ν.π.δ.δ., ούτε στηρίζονται στην ίδια ακριβώς νομική αιτία, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, ούτε έχουν το ίδιο ακριβώς αίτημα, ότι δεν τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 8 παρ.1 του ν.3659/2008, που ως εξαιρετική διάταξη καλύπτει το καταρχήν απαράδεκτο της δεύτερης αγωγής, όταν η πρώτη έχει απορριφθεί για λόγους τυπικούς, κι ως εκ τούτου, η υπό κρ'ση αγωγή κατά το μέρος που στρέφεται κατά του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και αφορά στις αξιώσεις του ενάγοντος που αναφέρονται στο χρονικό διάστημα από 01.01.2012 έως 31.12.2012 που πηγάζουν από την ίδια έννομη σχέση με την πρώτη ως άνω αγωγή, αποτελεί δεύτερη αγωγή που ασκείται απαράδεκτως. Εξάλλου, κατά το μέρος που η κρινόμενη αγωγή ασκείται κατά του Ε.Τ.Ε.Α. καθόλον το περιεχόμενό της, καθώς και κατά το μέρος που ασκείται κατά του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ, όσον

αφορά στις αξιώσεις του ενάγοντος από 01.01.2013 έως 31.07.2015, ούσα πρώτη αγωγή που αφορά μεταγενέστερο χρονικό διάστημα από αυτό της πρώτης αγωγής, **είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να εξεταστεί, περαιτέρω, επ' της ουσίας.** [...]». Με τη σκέψη αυτή το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε τον ισχυρισμό μας ότι η αγωγή του εφεσίβλητου τυγχάνει απαράδεκτη ως δεύτερη αγωγή, παρότι έκρινε αντίθετα ως προς το τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ήδη ΕΦΚΑ και κατ' αποτέλεσμα υποχρέωσε το ήδη εκκαλούν με την παρούσα να καταβάλλει αποζημίωση στον εφεσίβλητο το ποσό που αντιστοιχεί σε μέρος της μηνιαίας επικουρικής του σύνταξης που περικόπηκε δυνάμει των ν. 4051/2012 και 4093/2012 και ανάγεται στο χρονικό διάστημα από 01.01.2012 έως 31.12.2012. Ωστόσο, το συμπέρασμα αυτό του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου τυγχάνει εσφαλμένο, διότι ο εφεσίβλητος με την από 11.03.2013 πρώτη αγωγή του (κατ' ορθή εκτίμηση του δικογράφου το οποίο τιλοφορούνταν ως «προσφυγή») ζήτησε να υποχρεωθεί το Ελληνικό Δημόσιο και το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να του καταβάλουν αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ως αποζημίωση, κατ' επίκληση των άρθρων 105 και 106 ΕισΝΑΚ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής και έως την εξόφληση, το ποσό των 13.136,02 ευρώ, προς αποκατάσταση της ζημίας την οποία υπέστη από τις περικοπές που επιβλήθηκαν τόσο στην κύρια όσο και στην **επικουρική σύνταξη γήρατος** που ελάμβανε για το χρονικό διάστημα από 01.09.2011 έως 31.12.2012. Η αγωγή αυτή απορρίφθηκε με τη με αριθμό 128/2015 απόφαση του Α' Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ως απαράδεκτη λόγω μη υπογραφής του δικογράφου από πληρεξούσιο δικηγόρο. **Με την ένδικη, ήδη δεύτερη αγωγή του, ο εφεσίβλητος αξίωσε για το ίδιο χρονικό διάστημα τα ποσά τόσο των κύριων όσο και των επικουρικών συντάξεων** λόγω της παράνομης (αντισυνταγματικής) θέσπισης των διατάξεων των ν. 3845/2010, 3863/2010, 3986/2011, 4024/2011, 4051/2012 και 4093/2012. Συνεπώς, μεταξύ των δύο αγωγών υφίσταται η ταυτότητα διαφοράς (υπό την έννοια της σύμπτωσης του δικαιώματος για την ικανοποίηση του οποίου ασκούνται οι αγωγές, του αιτήματος και της ιστορικής και νομικής βάσης), η οποία προσαπαιτείται για τη διάγνωση του απαραδέκτου άσκησης της δεύτερης αγωγής. Το γεγονός ότι ο εφεσίβλητος παρέλειψε να αναγράψει στο δικόγραφο της πρώτης αγωγής τους το ΕΤΕΑ, ως καθολικό διάδοχο του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ κατά το χρόνο άσκησης της, ουδεμία επίδραση ασκεί στη διάγνωση της ταυτότητας του αντικειμένου των δύο αγωγών και τη συνεπεία αυτής απαράδεκτη άσκηση της δεύτερης αγωγής. Είναι φανερό ότι η απλή θεραπεία από τον εφεσίβλητο της παράλειψης αναγραφής του καθολικού διαδόχου στο δικόγραφο της αρχικής αγωγής (ή η όποια άλλη ενδεχομένως θεραπεία σφάλματος της αρχικής), δεν

αναιρεί την ύπαρξη ταυτότητας του αντικειμένου της διαφοράς και συνεπώς, η άσκηση της δεύτερης και κατά το μέρος που στρέφεται κατά του ΕΤΕΑΕΠ τυγχάνει απαράδεκτη.

11. ΕΠΕΙΔΗ σε κάθε περίπτωση ούτε η προσθήκη στο δικόγραφο της νέας αγωγής του εφεσιβλήτου νέων αξιώσεων από μεταγενέστερο χρονικό διάστημα (επέκταση του αντικειμένου) αίρει τη διάγνωση του απαραδέκτου άσκησης της δεύτερης αγωγής, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο εσφαλμένα δεν απέρριψε την αγωγή του στο σύνολό της ως απαράδεκτη. Με τα δεδομένα τα ως άνω, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έσφαλε και συνεπώς, η εκκαλουμένη απόφαση θα πρέπει να εξαφανισθεί και να απορριφθεί η αγωγή του εφεσιβλήτου ως απαραδέκτως ασκηθείσα και κατά του ΕΤΕΑΕΠ.

(β) Δεύτερος λόγος έφεσης: Εσφαλμένα έγινε δεκτή η αγωγή του εφεσίβλητου, ενώ ο χρόνος άσκήσής της έπεται της δημοσίευσης της ΟΛΣΤΕ 2287/2015

12. ΕΠΕΙΔΗ με την εκκαλουμένη απόφαση έγινε δεκτό ότι:

«[...] 22. Επειδή, από την ανωτέρω διάταξη προκύπτει ότι το αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής δικαστήριο, όταν δεν υπάρχει δεδικασμένο, κρίνει παρεμπιπτόντως τη συνταγματικότητα ή τη συμβατότητα του τυπικού νόμου ή της κανονιστικής διοικητικής πράξεως, στην οποία ερείδεται η ζημιογόνος πράξη ή παράλειψη (πρβλ. ΣτΕ 2080/2016, 4376/2013, 2620/2008, 502/2007 κ.α.), χωρίς να υπάρχει διάταξη του Συντάγματος ή του νόμου, η οποία να αποκλείει τον έλεγχο αυτόν, ο οποίος ανήκει στον πυρήνα της δικαιοδοτικής λειτουργίας του δικαστή.

23. Επειδή, περαιτέρω κάθε δικαστής της ελληνικής έννομης τάξης δικαιούται και υποχρεούται ως φυσικός δικαστής να ασκήσει, πέρα από τον έλεγχο της συνταγματικότητας των νόμων, σύμφωνα με το άρθρο 93 παρ.4 του Συντάγματος, και τον έλεγχο της συμβατότητάς τους με τις διατάξεις των διεθνών συμβάσεων, που έχουν ισχύ υπέρτερη των κοινών τυπικών και ουσιαστικών νόμων, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος. Οι δύο αυτοί έλεγχοι, όντας διάχυτοι, ασκούνται διακριτά στο πλαίσιο της ίδιας δικαιοδοσίας, καθώς έχουν διαφορετικό κανόνα ελέγχου και διαφορετικές νομικές βάσεις θεμελίωσης (πρβλ. ΣτΕ 302/2005, 169/2010, σκ.10). Στο πλαίσιο του ελέγχου της συμβατότητας, ο κοινός δικαστής έχει την αρμοδιότητα, αφενός να αφήσει ανεφάρμοστη κάθε διάταξη νόμου που αντίκειται στην Ε.Σ.Δ.Α. ή σε άλλη κυρωμένη με νόμο διεθνή σύμβαση, ακόμη κι αν (η διάταξη) αυτή δεν αντίκειται στο Σύνταγμα (Conseil Constitutionnel, 2010 -65 DC, 12 Μαΐου 2010, σκ.13) ή

δεν μπορεί να γίνει παραδεκτή επίκληση του ισχυρισμού της αντισυνταγματικότητάς της από τον διάδικο ενώπιον του δικάζοντος δικαστηρίου, λόγω της μετάθεσης του χρόνου έναρξης του ανίσχυρού της στο πλαίσιο του ελέγχου της συνταγματικότητάς της που διατυπώθηκε από ανώτατο δικαστήριο (πρβλ. Conseil d' etat, N° 316734, 13 Μαΐου 2011), και αφετέρου να επιδικάσει αποζημίωση σε περίπτωση που από την αντισυμβατική νομοθέτηση επήλθε ζημία στα περιουσιακά δικαιώματα του προσώπου, όπως αναλυτικώς έγινε δεκτό στη σκέψη 7 της παρούσας.

24. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, αλυσιτελώς προβάλλεται ο ισχυρισμός του εναγομένου Ε.Τ.Ε.Α., που εκφέρεται με το με ημερομηνία καταθέσεως 24.06.2016 υπόμνημά του, ότι εν προκειμένω δεν επικαλείται παραδεκτώς ο ενάγων τον ισχυρισμό της αντισυνταγματικότητας ορισμένων εκ των ως άνω διατάξεων, καθώς με την υπ' αριθμόν 2287/2015 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας κρίθηκε ότι οι προαναφερόμενες αντισυνταγματικές διατάξεις καθίστανται ανίσχυρες από τον χρόνο δημοσίευσης της απόφασης του δικαστηρίου (10.06.2015), κι ως εκ τούτου, για όσους συνταξιούχους δεν είχαν ασκήσει αγωγή έως τον χρόνο δημοσίευσης της απόφασης αυτής, η διαγνωσθείσα αντισυνταγματικότητα θα ισχύει μόνο για το μέλλον, εφόσον πρόκειται για συνταξιοδοτικές παροχές που περικόπηκαν πριν από τον χρόνο αυτόν. Και τούτο, διότι οι εν λόγω διατάξεις τόσο με την προαναφερόμενη απόφαση του ΣτΕ όσο και κατά την κρίση του Δικαστηρίου τούτου αντίκεινται και στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α, κι ως εκ τούτου, ανεξαρτήτως της βασιμότητας του ανωτέρου ισχυρισμού, δεν επηρεάζεται η εξουσία του δικαστηρίου τούτου να ασκήσει τον έλεγχο της συμβατότητας και να επιφέρει τις αντίστοιχες έννομες συνέπειές του στη συγκεκριμένη περίπτωση [...].».

13. ΕΠΕΙΔΗ με την Ολ ΣτΕ 2287/2015 έγιναν δεκτά τα εξής: « [...] 26. Επειδή, στο άρθρο 95 του Συντάγματος του 1975 ορίζεται ότι: «1. Στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας ανήκουν ιδίως: α) Η μετά από αίτηση ακύρωση των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών... β) ... γ) Η εκδίκαση των διοικητικών διαφορών ουσίας που υποβάλλονται σ' αυτό σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους. δ) ...». 2. ... 3. ... 4. Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου της Επικρατείας ρυθμίζονται και ασκούνται όπως νόμος ειδικότερα ορίζει. 5. ...». Περαιτέρω, σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3900/2010, προβλέφθηκε και ρυθμίσθηκε ο θεσμός της πρότυπης ή «πιλοτικής» δίκης, η οποία αφορά πάσης φύσεως διαφορές, ακυρωτικές ή ουσίας. Εξάλλου, η δικονομία του Συμβουλίου της Επικρατείας ερυθμίζετο παγίως με ειδικά νομοθετήματα, περιορισμένης εκτάσεως,

συμπληρωνόταν δε με παραδοχές μιάς ευέλικτης νομολογίας. Ειδικώς το ζήτημα των συνεπειών της ακυρωτικής αποφάσεως απειτέλεσε αντικείμενο του άρθρου 50 του αρχικού νόμου περί Συμβουλίου της Επικρατείας 3713/1928 (Α' 273), το οποίο όριζε στην παρ. 1: «Η δεχομένη την αίτησιν απόφασις απαγγέλλει την ακύρωσιν της προσβαλλομένης πράξεως, επαγομένη νόμιμον αυτής κατάργησιν έναντι πάντων». Με όμοιο περιεχόμενο και σε ταυτάριθμο άρθρο επαναλαμβάνεται η ρύθμιση στο ν.δ. 170/1973 και εν συνεχεία και στο ισχύον άρθρο 50 του π.δ. 18/1989, το οποίο όριζε στην παρ. 1: «Η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακυρώσεως απαγγέλλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται νόμιμη κατάργησή της έναντι όλων, είτε πρόκειται για κανονιστική είτε πρόκειται για ατομική πράξη». Την παρατεθείσα διάταξη του άρθρου αυτού, την οποία το Συμβούλιο της Επικρατείας παγίως εφήρμοζε με την έννοια ότι η ακύρωση της διοικητικής πράξεως ανατρέχει στον χρόνο εκδόσεώς της, τροποποίησε το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 4274/2014 (Α' 147), το οποίο προσέθεσε παρ. 3β έχουσα ως εξής: «Σε περίπτωση αιτήσεως ακυρώσεως που στρέφεται κατά διοικητικής πράξεως, το δικαστήριο, σταθμίζοντας τις πραγματικές καταστάσεις που έχουν δημιουργηθεί κατά το χρόνο εφαρμογής της, ιδίως δε υπέρ των καλόπιστων διοικουμένων, καθώς και το δημόσιο συμφέρον, μπορεί να ορίσει ότι τα αποτελέσματα της ακυρώσεως ανατρέχουν σε χρονικό σημείο μεταγενέστερο του χρόνου έναρξης της ισχύος της και σε κάθε περίπτωση προγενέστερο του χρόνου δημοσίευσης της απόφασης...». Με την νέα διάταξη εδόθη η δυνατότητα στο Συμβούλιο της Επικρατείας, υπό προϋποθέσεις τις οποίες το ίδιο σταθμίζει, να αποκλίνει, σε εξαιρετικές πάντως περιπτώσεις, από τον κανόνα της αναδρομικής ακυρώσεως και να καθορίσει μεταγενέστερο χρόνο επελεύσεως των συνεπειών της ακυρώσεως. Τα αυτά και για τους ίδιους λόγους δέον αναλογικώς να ισχύσουν και επί αγωγών και άλλων διαφορών ουσίας, που άγονται προς εκδίκαση στο Συμβούλιο της Επικρατείας μέσω του νέου δικονομικού θεσμού της πρότυπης δίκης (πρβλ. ΔΕΚ C43/75 της 8.4.1976 Defrenne κατά Sabena και C-262/78 της 17.5.1990 Barber). Στην προκειμένη περίπτωση, η, κατά τα ανωτέρω, διάγνωση της αντισυνταγματικότητας των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 4051/2012 και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 και υποπαρ. ΙΑ.6 περ. 3 του ν. 4093/2012 θα συνεπήγετο υποχρέωση της Διοικήσεως να συμμορφωθεί με αναδρομική καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών που περιεκόπησαν, βάσει των αντισυνταγματικών αυτών διατάξεων, όχι μόνον στην ενάγουσα, αλλά και σε ιδιαίτερως ευρύ κύκλο προσώπων που αφορά η παρούσα πρότυπη δίκη. Εν όψει των δεδομένων τούτων, το Δικαστήριο, μετά στάθμιση του δημοσίου συμφέροντος, αναφερομένου στην οξυμένη δημοσιονομική

14. ΕΠΕΙΔΗ η ως άνω σκέψη του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου τυγχάνει ασφαλή και τοιούτοι παραγνώριζει το γεγονός ότι με την ΟΔΣΤΕ 2287/2015 κρήκε ότι οι περικοπές που επήλθαν σε κύριες και επικουρικές συντάξεις με τους ν. 4051/2012 και 4093/2012 είναι αντισυνταγματικές ως ασυμβατές με τις σχετικές συνταγματικές δεσμεύσεις, τις απορροφές, μεταξύ άλλων, από το θεμέλιο της κοινωνικής ασφάλισης, τις αρχές της ισότητας και της αναλογικότητας και την προστασία της αξίας του ανθρώπου, ενώ παραβιάζουν και το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. Με την 2287/2015, η Ολομέλεια του ΣΤΕ προέβη σε σφραγιστική-παραθετική επίκληση των διατάξεων του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ, προκειμένου να θεμελιώσει την αντίθεση των επιμέλων διατάξεων των νόμων προς κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος, με συνέπεια να κριθούν αυτές ανίσχυρες και ανυπόφορες στη συγκεκριμένη υπόθεση. Το σκεπτικό της πλειοψηφίας της Ολομέλειας στην ΟΔΣΤΕ 2287/2015 με τη σφραγιστική επίκληση διατάξεων και του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ αποτυπώνεται για ουσιαστική νομολογία του ανώτατου δικαστηρίου πρακτική, να επικαλείται

4741/2014 Ολομ.) [...]».

προαναφερθέντες λόγους επιτακτικού δήμοσιου συμφέροντος (βλ. ΣΤΕ αποσπείρονται των δικαιωμάτων τους, τα οποία ατλώς περιορίζονται, για τους προστάσιας των δικαιωμάτων των οικουμένων, εφόσον αυτοί δεν ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων του γενικού συμφέροντος και της τέρπου δε με τον ως άνω θέμενο περιορισμό, δεν διαταράσσεται η δικαιο Επικρατείας δεν είναι αυτονόητη και αποκλειστική κάθε άλλης πημίας, αφ' αναδρομικότητα των συνεπειών των αποφάσεων του Συμβουλίου της του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου αυτής, ότι αφ' ενός μεν η προστασία, αλλά' ούτε και με το άρθρο 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α., και το άρθρο 1 ούτε με το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος περί της αξιώσεως δικαστικής της παροχής αποφάσεως. Η κρατήσασα δε αυτή άποψη δεν συγκρούεται για χρονικά διαστήματα προελέστερα του χρονικού σημείου δημοσιεύσεως επικρατείας, βάσει των εν λόγω διατάξεων, συνταξιοδοτικές παροχές τους, τη θεμελίωση αποζημιωτικών αξιώσεων άλλων συνταξιούχων, που αφορούν μπορεί να γίνει επίκληση της αντισυνταγματικότητας των διατάξεων αυτών για αντισυνταγματικότητα θα έχει αναδρομικό χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, δεν μέχει το χρόνο δημοσιεύσεως της αποφάσεως, η διαγνωθείσα για τους εν λόγω και όσους άλλους έχουν ασκήσει ένδικα μέσα ή βοηθήματα επέλθουν μετά την δημοσίωση της παροχής αποφάσεως. Οικισθέν νοείται ότι ορίζει ότι οι συνέπειες της αντισυνταγματικότητας των επιμέλων διατάξεων θα κριση και στην κοινώς γνωστή ταμειακή δυσχέρεια του ελληνικού κράτους,

αντισυντάγματα διάταξεν συνδεδεμένη από διάπιση και της αντισυμβατότητας τους με την ΕΣΔΑ (βλ. Κ. Χρυσόλογου, Η ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής σύμβασης των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην εθνική έννομη τάξη, 2001, σελ. 270 όπου αναλύει την αναφορά στη νομολογία του ζτε σχετικά με την "αντισυμβατότητα ως παρακολούθημα της αντισυντάγματικότητας", αλλά και τη μεταγενέστερη νομολογία όπως: ζτε 4004/2012 – 3636/2012 – 2895/2012). Ζ τις νομολογικές αυτές περιπτώσεις, όπως και στην περίπτωση της ζτε 2287/2015, η αναγωγή στην ΕΣΔΑ από τον Ανώτατο Δικαστή δεν σκοπεύει να αποφέρει περαιτέρω αποτελέσματα (δεν μπορεί άλλωστε) σε σχέση με την τύχη της αντισυντάγματικότητας και άρα ανίσχυρης διάταξης. Το ίδιο πρακτικά συμβαίνει διότι στις περιπτώσεις αυτές απαγγέλλεται την αντίθεση του νόμου προς το ζύναγμα ή την αντισυμβατότητα περιεχόμενο διασταυρώνεται. Έτσι, και η υποχρέωση του δικαστηρίου να απαγγείλει την αντίθεση του νόμου προς το ζύναγμα ή την αντισυμβατότητα προς την ΕΣΔΑ αποκτά ένα και το αυτό περιεχόμενο (κατά τον Ακρ. Καϊδατζή, 2017, σελ. 858). Και να μεν είναι σαφές το διακρίτο των δύο ελέγχων (συντάγματικότητας και συμβατότητας με την ΕΣΔΑ), ωστόσο όταν καταφαίνεται η αντισυντάγματικότητα και συγχρόνως (ή σωρευτικά) η αντισυμβατότητα με την ΕΣΔΑ, η διακρίση αφενός δεν είναι επιφανής, αφετέρου **στέφεται ουσίας**, καθώς εκ του αποτελέσματος η διάταξη του νόμου που ελέγχει ο δικαστής θα παραμείνει, είτε ως αντίθετη στις συντάγματικές διατάξεις είτε ως αντίθετη στις διατάξεις της ΕΣΔΑ. Έχοντας ως αντισυμβατότητα με την ΕΣΔΑ, η διακρίση των διατάξεων αυτών για τη θεμελίωση «*επικλήση της αντισυντάγματικότητας των διατάξεων αυτών για τη θεμελίωση αποζημιώσεων*» δεν μπορεί παρά να εκλεγεί η αντισυμβατότητα με την ΕΣΔΑ, η οποία της αντισυντάγματικότητας, ήτοι εκείνης που αφορά την αντίθεση του νόμου προς κανόνα δικαίου υπέρτερης τυπικής ισχύος, τυπικού νόμου προς κανόνα δικαίου υπέρτερης τυπικής ισχύος, περιλαμβάνουσα κατά αυτόν τον τρόπο και την αντίθεση προς τις διατάξεις της ΕΣΔΑ. Πρέπει να σημειωθεί μάλιστα ότι η πρόθεση εξομολόγηση των δύο ελέγχων που εντοπίζεται στην ΟΑ Ζτε 2287/2015 δεν είναι ζένη στην νομολογία του ανώτατου ακυρωτικού. Πέραν της σφωρητικής επικλήσης-πρόθεσης διατάξεων του ζύνταγματος και της ΕΣΔΑ, στην οποία όπως παραθέσει ο εκθέτης συχνοί προβάλει το ζτε, παραδείγματα εξομολόγηση του ασκουμένου ελέγχου συντάγματικότητας και συμβατότητας με την ΕΣΔΑ ή το ενωσιακό δικαιοπαράνομοι που διακρίνεται στην νομολογία του ανώτατου ακυρωτικού.

ρύθμιση αντικείμενη στο κοινοτικό δίκαιο, αλλά είναι και η μόνη κατάλληλη για τη λυσιτελή εξέταση του ζητήματος του συμβατού της εθνική ρύθμισης προς το κοινοτικό δίκαιο, [...]». Καθίσταται λοιπόν φανερό ότι η επισήμανση της διάκρισης μεταξύ ελέγχου συνταγματικότητας και ελέγχου συμβατότητας με την ΕΣΔΑ στην προκειμένη περίπτωση από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο καταλήγει σε εγγενή αντίφαση και ερμηνευτικό άτοππο και συνεπώς, ως προς τούτο η κρίση του τυγχάνει εσφαλμένη.

16. ΕΠΕΙΔΗ ενόψει του περιορισμού των αποτελεσμάτων της κρίσης της Ολ ΣΤΕ 2287/2015 για το ανίσχυρο των ανωτέρω διατάξεων (σκέψη 26) διαπιστώνεται ότι η διάκριση μεταξύ ελέγχου συνταγματικότητας και ελέγχου συμβατότητας με την ΕΣΔΑ μπορεί -εφόσον επιδειχθεί αντίστοιχη με της εκκαλουμένης προσήλωση στο γράμμα της ΣΤΕ 2287/2015- να είναι όχι μόνο άνευ σημασίας, αλλά να επιφέρει με πλάγιο τρόπο πλήγμα στο δημόσιο συμφέρον (κάτι που αυτονοήτως δεν ήταν στις στοχεύσεις του ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου). Με τη σκέψη 26 και τον περιορισμό των αναδρομικών αποτελεσμάτων της κρίσης για το ανίσχυρο των διατάξεων των ν. 4051/2012 και 4093/2012, το ΣΤΕ πρόκρινε το δημόσιο συμφέρον αναφερόμενο στην οξυμένη δημοσιονομική κρίση και στην κοινώς γνωστή ταμειακή δυσχέρεια του ελληνικού κράτους. Εάν πράγματι σκοπούσε και στην υπόθεση αυτή το Συμβούλιο της Επικρατείας στη διάκριση μεταξύ του ελέγχου συνταγματικότητας και του ελέγχου συμβατότητας των διατάξεων των εν λόγω νόμων, τότε θα αποδεχόταν και την ανατροπή των ίδιων των αποτελεσμάτων της κρίσης του για την απαγόρευση του αναδρομικού αποτελέσματος, γεγονός εγγενώς αντιφατικό. Όμως, αντί το πρωτοβάθμιο δικαστήριο να δεχθεί ότι, με την κρίση του σχετικά με την έναρξη των αποτελεσμάτων της αντισυνταγματικότητας -για την ταυτότητα του νομικού λόγου- ομοίως περιορίστηκαν και τα αναδρομικά αποτελέσματα της αντισυμβατότητας με τις διατάξεις της ΕΣΔΑ, δείχνοντας προσήλωση στο γράμμα της ως άνω κρίσης, κατέληξε εν τέλει στο να την ανατρέψει εκ βάθρων (βλ. παρατηρήσεις *Ακρ. Καϊδατζή* στην Ολ ΣΤΕ 2287/2015, Αρμενόπουλος 2017, σελ. 857).

17. ΕΠΕΙΔΗ σε κάθε περίπτωση, εφόσον το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι τα ως άνω κριθέντα με την Ολ ΣΤΕ 2287/2015 δεν μπορούν να περιορίσουν την εξουσία του να διαγνώσει τις επιμέρους συνέπειες είτε της αντισυνταγματικότητας είτε της αντισυμβατότητας με την ΕΣΔΑ των εφαρμοστέων νομοθετικών διατάξεων, όφειλε κατόπιν στάθμισης του δημοσίου συμφέροντος, αναφερομένου στην οξυμένη δημοσιονομική κρίση

και στην κοινώς γνωστή ταμειακή δυσχέρεια του ελληνικού Κράτους, να περιορίσει το ίδιο τα αποτελέσματα της κρίσης του σχετικά με την εν ευρεία εννοία αντισυνταγματικότητα σε χρόνο όχι προγενέστερο της δημοσίευσης της ΟΛ ΣΤΕ 2287/2015.

18. ΕΠΕΙΔΗ με βάση τα ανωτέρω, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο κρίνοντας ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις στοιχειοθέτησης ευθύνης του εκκαλούντος ταμείου προς αποζημίωση του εφεσίβλητου έσφαλε. Συνεπώς, η εκκαλουμένη απόφαση θα πρέπει να εξαφανισθεί και να κριθεί από το Δικαστήριό Σας ότι οι ουσιαστικές συνέπειες της αγωγής του αντιδίκου εκκινούν από τις 23.07.2015 [βλ. το από 24.06.2016 κατατεθέν πρωτοδίκως υπόμνημά μας, σελ. 5 υπό ΙΙΙ] και για το λόγο αυτό ο εφεσίβλητος δεν δικαιούται αποζημίωση λόγω περικοπών της επικουρικής του σύνταξης.

(γ) Τρίτος λόγος έφεσης: Κακή εκτίμηση των αποδείξεων. Εσφαλμένα έγινε δεκτή η αγωγή του εφεσίβλητου, διότι στη συγκεκριμένη περίπτωση οι διατάξεις των ν. 4051/2012 και 4093/2012 τυγχάνουν συνταγματικές

19. ΕΠΕΙΔΗ το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλουμένη απόφαση έκρινε ως αντίθετες στο Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ τις διατάξεις των εν επικεφαλίδι νόμων και εξ αυτού του λόγου κάνοντας εν μέρει δεκτή την αγωγή του εφεσίβλητου έκρινε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιδίκασης αποζημίωσης σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 ΕισΝΑΚ. Συγκεκριμένα, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκανε δεκτό ότι: «[...] το Δικαστήριο λαμβάνοντας υπόψη ότι (α) με το άρθρο 6 του ν. 4051/2012 -με το οποίο μειώθηκαν αναδρομικά κατά 12%, όπως αναλυτικά προαναφέρθηκε, οι κύριες συντάξεις που υπερβαίνουν τα 1.300 ευρώ και οι επικουρικές συντάξεις, με κλιμάκωση του ποσοστού μείωσης (10%, 15% και 20%) αναλόγως του ύψους αυτών και με κατοχύρωση κατώτατου ορίου 200 ευρώ- και το άρθρο πρώτο του ν. 4093/2012 - με το οποίο, αφενός μεν μειώθηκαν εκ νέου, σε ποσοστά από 5% έως και 20%, οι από οποιαδήποτε πηγή και για οποιαδήποτε αιτία συντάξεις, που υπερβαίνουν αθροιστικώς τα 1.000 ευρώ, αφετέρου δε καταργήθηκαν πλέον για όλους τους συνταξιούχους τα επιδόματα και δώρα Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας-επεβλήθησαν νέες περικοπές και μειώσεις στην κύρια και επικουρική σύνταξη γήρατος που ελάμβανε ο ενάγων από τα εναγόμενα νομικά πρόσωπα, (β) στην κύρια και επικουρική σύνταξη γήρατος που ελάμβανε ο ενάγων είχαν επιβληθεί περικοπές με τους ανωτέρω προηγούμενους νόμους, περαιτέρω, δε, το εισόδημά του συρρικνώθηκε ουσιαστικά λόγω των γενικής φύσεως οικονομικών και φορολογικών μέτρων που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση

του δημοσιονομικού προβλήματος της χώρας, (γ) ο ενάγων ανήκει σε μία ευάλωτη ομάδα ατόμων τόσο λόγω της πολυτεχνικής του ιδιότητας όσο και της καταστάσεως της υγείας του, κρίνει ότι οι προαναφερόμενες νεότερες διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 και του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 οδηγούν εν προκειμένω σε παραβίαση του πυρήνα του κοινωνικοασφαλιστικού δικαιώματος του ενάγοντος και σε σημαντική επιβάρυνση των περιουσιακών του δικαιωμάτων, με συνέπεια να κλονίζεται η δίκαιη ισορροπία μεταξύ του γενικού συμφέροντος που τις υπαγόρευσε και του δικαιώματος της περιουσίας, αφού με τις επίμαχες μειώσεις ανατίθεται ένα δυσανάλογο βάρος σ' αυτόν [Ε.Δ.Δ.Α., Βατσιγ κατά Ουγγαρίας της 7ης.03.2017, (αριθμ.προσφ.8263/2015), σκ.30-32. [...]» [σκ. 32 της εκκαλουμένης]. Παράλληλα, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο παρά το γεγονός ότι για την εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων θεμελίωσης ευθύνης προς αποζημίωση [άρ. 105 και 106 ΕισΝΑΚ] αξιοποιεί μόνο την αντίθεση των διατάξεων των ν. 4051/2012 και 4093/2012 προς το άρθρο 1 του ΠΓΠ της ΕΣΔΑ, με τις σκ. 16-20 της εκκαλουμένης απόφασης έκρινε ότι οι ίδιες διατάξεις αντίκειται και στα άρθρα 2 παρ. 1, 4 παρ. 5 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος. Ωστόσο, αμφότερες οι ως άνω κρίσεις περί αντίθεσης των επίμαχων διατάξεων στο Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ τυγχάνουν εσφαλμένες για τους κάτωθι λόγους:

20. ΕΠΕΙΔΗ με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν.4051/2012 επιβλήθηκε από 1.1.2012 μείωση κατά ποσοστό 12% στις κύριες συντάξεις άνω των 1.300 ευρώ. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 του ίδιου νόμου επιβλήθηκε από 1.1.2012 μείωση στις επικουρικές συντάξεις ως εξής: στις συντάξεις έως 250 ευρώ μείωση κατά ποσοστό 10%, στις συντάξεις από 250,01 έως 300 ευρώ μείωση κατά ποσοστό 15% και στις συντάξεις από 300,01 ευρώ και άνω μείωση κατά ποσοστό 20%, αντίστοιχα. Το κατώτατο όριο δε στις επικουρικές συντάξεις τέθηκε στο ύψος των 200 ευρώ.
21. ΕΠΕΙΔΗ έπειτα, σύμφωνα με το άρθρο πρώτο παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 του ν.4093/2012, μειώθηκαν από 1.1.2013 οι συντάξεις ως εξής: για ποσό σύνταξης από 1.000,01 έως 1.500 ευρώ κατά ποσοστό 5%, για ποσό σύνταξης από 1.500,01 έως 2.000 ευρώ κατά ποσοστό 10%, για ποσό σύνταξης από 2.000,01 ευρώ έως 3.000 ευρώ κατά ποσοστό 15% και για ποσό σύνταξης από 3.000 ευρώ και άνω κατά ποσοστό 20% αντίστοιχα. Το κατώτατο όριο δε στις καταβαλλόμενες συντάξεις τέθηκε στο ύψος των 1.000,01 ευρώ. Επίσης, δυνάμει του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.6

παροχών που επιτρέπουν την αξιοπρεπή διαβίωση τους, δηλαδή εισοδήματος ικανού να εξασφαλίσει όχι μόνο τους όρους της φυσικής τους υπόστασης (διατροφή, ένδυση, στέγαση, βασικά οικιακά αγαθά, θέρμανση, υγιεινή κ.ά.), αλλά και τη δυνατότητα συμμετοχής στην κοινωνική ζωή. Επομένως, από τη στιγμή που οι επίδικες περικοπές δεν θέτουν επ' ουδενί ζητήματα διακινδύνευσης της αξιοπρεπούς διαβίωσης των συνταξιούχων και βεβαίως δεν παρίστανται πρόδηλα εσφαλμένες, τότε πρέπει να θεωρηθεί ότι αυτές δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα, ούτε στο 1^ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ.

24. ΕΠΕΙΔΗ πάντως, δεν μπορεί να αγνοηθεί ότι ήδη με την απόφαση ΟΛΣΤΕ 2287/2015 η πλειοψηφία του δικαστηρίου τάχθηκε υπέρ της αντισυνταγματικότητας των μειώσεων που επέφεραν οι νόμοι 4051/2012 και 4093/2012. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι η εν λόγω απόφαση εκδόθηκε με τη διαδικασία της «πρότυπης δίκης», γεγονός που συνεπάγεται (κατ' άρθρο 1 παρ. 1 εδ. ζ' του ν. 3900/2010) ότι η κρίση του ΣΤΕ είναι *de jure* δεσμευτική μόνο για τους διαδίκους της ενώπιόν του δίκης, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι παρεμβάντες και αφορά στην συγκεκριμένη ένδικη διαφορά. Άλλωστε, όταν το ΣΤΕ επιλαμβάνεται μιας υπόθεσης στα πλαίσια «πρότυπης δίκης», μεταβιβάζεται σε αυτό ολόκληρος ο φάκελος της δικογραφίας και τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης –εν αντιθέσει λ.χ. με ό,τι συμβαίνει στο ΑΕΔ, όταν καλείται να επιλύσει ζήτημα ουσιαστικής αντισυνταγματικότητας κατ' άρθρο 100 παρ. 1 περ. ε' Συντ.–, στα οποία το δικαστήριο βασίζεται για να εκδώσει την απόφασή του επί του νομικού ζητήματος γενικού ενδιαφέροντος (βλ. Φιλ. Αρναούτογλου, Η «πρότυπη» ή «πιλοτική» δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, 2012, σ. 70 επ.). Σε καμία περίπτωση το ΣΤΕ δεν προβαίνει σε αφηρημένο έλεγχο αντισυνταγματικότητας της επίδικης νομοθεσίας, αλλά αντιθέτως ασκεί πάντοτε *συγκεκριμένο έλεγχο*. Με τις αποφάσεις του δε που εκδίδονται στα πλαίσια «πρότυπης δίκης», το ΣΤΕ χαράσσει μια νομολογική γραμμή, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι καθιερώνεται ο θεσμός του δεσμευτικού νομολογιακού προηγούμενου (*precedent*). Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώθηκε και από την ίδια τη νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων: η Πρόεδρος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κορίνθου μειοψήφησε υποστηρίζοντας τεκμηριωμένα την αντίθετη θέση με εκείνη της «πρότυπης» Ολ ΣΤΕ 601/2012, λόγω της ουσιώδους μεταβολής των πραγματικών δεδομένων που μεσολάβησε από την έκδοση αυτής έως την έκδοση της απόφασης ΤριμΔιοικΠρωτΚορίνθου 19/2013 (βλ. Αρμ 2013, σ. 1157 επ., με παρατηρήσεις Ακρ. Καϊδατζή).

προαναφερόμενες νεότερες διατάξεις [...] οδηγούν εν προκειμένω σε παραβίαση του πυρήνα του κοινωνικοασφαλιστικού δικαιώματος του ενάγοντος και σε σημαντική επιβάρυνση των περιουσιακών του δικαιωμάτων, με συνέπεια να κλονίζεται η δίκαιη ισορροπία μεταξύ του γενικού συμφέροντος που τις υπαγόρευσε και του δικαιώματος της περιουσίας, αφού με τις επίμαχες μειώσεις ανατίθεται ένα δυσανάλογο βάρος σ' αυτόν [...]» [σκ. 32 της εκκαλουμένης]. Τούτο διότι, πέραν των ανωτέρω αναφερομένων σχετικά με την απόδειξη από μέρους του εφεσιβλήτου της επίπτωσης των επίμαχων περικοπών στο επίπεδο διαβίωσή του, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι ο εφεσίβλητος ανήκει στην κατηγορία συνταξιούχων την πλέον ευνοημένη από το ασφαλιστικό καθεστώς, όπου ανήκουν οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν τις υψηλότερες συντάξεις. Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω, οι αιτούμενες από τον εφεσίβλητο αξιώσεις για επιστροφή των περικοπείσων συνταξιοδοτικών παροχών του, οι οποίες επήλθαν δυνάμει του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ του ν. 4093/2012, θα έπρεπε να απορριφθούν από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο ως ουσία αβάσιμες.

27. ΕΠΕΙΔΗ επιπλέον των ανωτέρω, εσφαλμένα το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις να επιδικασθεί στον εφεσίβλητο ποσό 50,00 ευρώ προς αποκατάσταση της ηθικής του βλάβης, λόγω της απώλειας των συνταξιοδοτικών του παροχών για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα εξαιτίας των δήθεν αντίθετων προς το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ διατάξεων των ν. 4051/2012 και 4093/2012. Συνεπώς, θα πρέπει το Δικαστήριό Σας εφόσον αχθεί σε εξαφάνιση της εκκαλουμένης απόφασης να εξαφανίσει αυτή και ως προς το κεφάλαιο της επιδικασθείσας αποζημίωσης λόγω ηθικής βλάβης, καθώς εν προκειμένω το κεφάλαιο αυτό φέρει παρεπόμενο χαρακτήρα (πρβλ. ΣτΕ 2756/2013, 2320/2013), μια και συνδέεται τόσο με το ζήτημα του περιορισμού των αναδρομικών αποτελεσμάτων της εν ευρεία εννοία αντισυνταγματικότητας [δεύτερος λόγος έφεσης], όσο και με το ζήτημα της επί της ουσίας κρίσης για τη συνταγματικότητα και συμβατότητα των επίμαχων διατάξεων [τρίτος λόγος έφεσης].

*****

28. ΕΠΕΙΔΗ η παρούσα έφεση ασκείται ορισμένα, εμπρόθεσμα, παραδεκτά και είναι βάσιμη.

29. ΕΠΕΙΔΗ έχει καταβληθεί η αμοιβή της πληρεξούσιας δικηγόρου μου όπως προκύπτει και από το με αριθμό Α420889/20.09.2018 γραμμάτιο είσπραξης δικηγορικής αμοιβής του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης.
30. ΕΠΕΙΔΗ αντίκλητό μας και πληρεξούσια δικηγόρο διορίζουμε με την παρούσα τη δικηγόρο Θεσσαλονίκης Ευαγγελία Δ. Ράπτη (ΑΜ 10762), Σακελλαρίου 9 54633, erapti3@gmail.com.

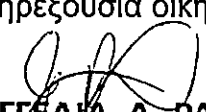
Για τους λόγους αυτούς

Και για όλους όσους νόμιμα και εμπρόθεσμα θα προσθέσουμε και με την ρητή επιφύλαξη παντός νομίμου δικαιώματός μας

Ζητούμε

- Να γίνει δεκτή η παρούσα στο σύνολό της.
- Να εξαφανισθεί η με αριθμό 3037/2018 απόφαση του ΙΔ' Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.
- Να απορριφθεί εν όλω η με αριθμό κατάθεσης ΑΓ3450/23.07.2015 αγωγή του αντιδίκου, με την οποία ζητά να υποχρεωθεί το ΕΤΕΑΕΠ να του καταβάλλει το ποσό των 11.863,53 ευρώ νομιμοτόκως ως αποζημίωση λόγω της αντισυνταγματικής περικοπής της επικουρικής του σύνταξης, καθώς και το ποσό των 2.000 ευρώ προς αποκατάσταση της ηθικής του βλάβης, για τους λόγους που αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω.
- Να καταδικαστεί ο αντίδικος στην καταβολή των δικαστικών εξόδων και της αμοιβής της πληρεξούσιας δικηγόρου μου και των δύο βαθμών δικαιοδοσίας.

Η πληρεξούσια δικηγόρος

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Δ. ΡΑΠΤΗ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ (Α.Μ. 10762)
ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ 9 - 546 33 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΤΗΛ. 2315006548 - 6908869356
ΑΦΜ: 151077589 - Δ' ΔΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
erapti3@gmail.com

Καρόπουλος Νικόλαος

Ο/Η Γραμματέας

ΠΑΙΤΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Ο καταβέτης

Καρόπουλος Νικόλαος

Κατατέθηκε την 21/9/2018 από τον/την ΠΑΙΤΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, μαζί με
παράβολο ΑΤΕΛΩΣ euro και παραλήφθηκε από τον/την δικαστικό υπάλληλο

Αριθμός καταχώρησης: ΕΦ895/21-9-2018
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ

